

אור הנר

עורך נריה אטון

ב' ניסן תשפ"ג:

כניסת שבת: 18:37
יציאת שבת: 19:28
רבינו תם: 20:13

פרשת זיקרא

דבר העורך

"כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה"

כך (פסוק י"ח) "את חג המצות תשמור" ולכאורה מה הקשר בין שני הציווים הללו, של עבודה זרה, וחג פסח, ומדוע התורה הביאה אותם אחד אחרי השני. אלא משום שמצוי הדבר שבאים לידי כעס בעת ההכנות לחג הפסח וכן בחג עצמו, והרי אמרו חז"ל (שבת קה):

כל הכועס כאילו עובד עבודה זרה, לכן הזהירה תורה שבימים אלו יזהר ביותר שלא לעשות "אלהי מסכה" זה הכעס, אלא בנחת ורוגע ומתוך שמחה של מצוה ינקה את ביתו מכל משהו חמץ.

מובא משמו של הרב הקדוש רבי לוי יצחק מבארידטשוב

זיע"א, שעל ידי ההכנות לחג הפסח יש ביד האדם להשיג מדרגת רוח הקודש, אך מדת הכעס שמגיעה על ידי הניקיונות וההכנות מונעת ממנו מעלה נשגבה זו.

רבי יוסף חיים זוננפלד זיע"א היה שומר על כל ההידורים באפית המצות. אחד מתלמידיו סיפר לו שהיהודי שלש את הבצק אינו עושה זאת מספיק בזריזות, ויש לגעור בו. ענה לו רבי יוסף חיים: "וכי משום שחפץ אני במצות מהודרות, אגער ביהודי?!". (ומתוק האור)

מעשה נפלא מסופר על הגאון הגדול רבי יצחק הוטנער זצ"ל שהיה מטבעו מסודר ונקי להפליא, באחת השנים בליל הסדר הזיז אחד מהמסובים את השולחן, ונשפך 'כוס יין מלא' על הקיטל הלבן (בגד לבן שנהגים החסידים ללבוש בחג) הבוהק של רבי יצחק עד שכל הבגד הלבן נהיה אדום, ללא כל שהות נענה בשלוות הנפש מופלאה, "קיטל ללא יין הרי הוא כמחזור של יום הכיפורים ללא סימני דמעות...". (באר הפרשה)

למדנו עד כמה חשוב להכין את כל ההכנות ואת כל הניקיונות בנחת רוח ובשמחה, וחס וחלילה לעלום לא לכעוס, שבת שלום ומבורך.

בפרשתנו התורה מצווה על דיני קורבן מנחה, ומצווה התורה שקורבן מנחה לא יהיה מעורב בו שאור ודבש, מכיון שכל שאור וכל דבש לא יעלו לקורבן לה'.

נראה לבאר את הפסוק המובא בפרשתנו "כי כל שאור וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה לה", בסיעתא דשמיא (על דרך רבי יעקב בעל הטורים) בדרך הבאה: "שאור" רומז על היצר הרע שדומה לשאור (ברכות יז.). "דבש" גם רומז על היצר הרע שנראה לאדם מתוק כמו הדבש (ירושלמי שבת פ"ד ה"ג). "אשה לה" לרמוז שאסור לנו להקטיב ליצר הרע אפילו שזה נראה לנו לשם שמים.

כמו שמצינו אצל פנינה וחנה נשותיו של אלקנה. חנה אשתו הראשונה של אלקנה לא זכתה לילדים. פנינה, אשתו השנייה, היתה אם לעשרה בנים. כמו שמתאר הנביא: "ויהי לפנינה ילדים, ולחנה אין ילדים" (שמואל א, א, ב).

על טיב היחסים בין פנינה, אם הבנים, לחנה, העקרה, מספר הכתוב: "וכעסתה צרתה גם כעס בעבור הרעימה, כי ה' סגר בעד רחמה".

במסכת בבא בתרא מובא כי פנינה היתה מצערת את חנה, כאשר כוונתה לשם שמים - כדי שחנה תבכה, ותתפלל לה' וכך תזכה בילד. זו כוונת הכתוב "בעבור הרעימה" - כדי שתתרעם על כך שהיא עקרה ותתפלל, ובכל זאת אפילו שכוונתה היתה לשם שמים איבדה פנינה שמונה מתוך עשרת ילדיה.

והדברים אמורים לימינו אנו, שכל עם ישראל עוסק בניקיונות ובהכנות לקראת החג הגדול והקדוש חג הפסח שיבוא עלינו לטובה, אך ה"שאור" שבעיסה מעכב, שלפעמים מתוך העייפות והלחץ האדם מגיע לידי כעס שהוא הגרוע מכל.

בדרך רמז אמר הרב הקדוש רבי אשר מסטאלין זיע"א על הפסוק (שמות ל"ד, י"ז) "אלהי מסכה לא תעשה לך", ופסוק אחר

"כל השזנה הלכות בנל יום"

הלכות

הלכות פסח מפי הרה"ג שגיא לוי שליט"א מחבר הספרים

מוצרים לפסח

א. בשר שקונים לחג לא יאמרו "זה בשר לפסח" כיוון שנותן לו שם של קרבן.

ב. **דגים באקווריום** - ראוי להתחיל להאכיל אותם באוכל כשר כמה ימים לפני הפסח, כדיעבד יהיה מותר משום שזו תערובת חמץ, שאין החמץ שבה נראה בעין ופסולה למאכל אדם.

ג. **תרופות** - בתרופות רבות יש עמילן חיטה, כתב החזו"א - אין כאן דין אחשביה כיוון שדעתו על רפואה ולא על מאכל, לכן לחולה, אפילו שאין בו סכנה יהיה מותר להשתמש בתרופה כזו. אולם לאדם בריא יהיה אסור.

ד. **משחות נעלים, חומרי ניקוי, בשמים וכו'** - לא צריך הכשר! כתב הגרשז"א - מה שנותנים. הכשר לפסח על דברים שאין בהם כל חשש חמץ אין זה כי אם חוכא ואיטלולא.

ה. **משחת שיניים** - לכתחילה מותר להשתמש אף ללא הכשר לפסח שכן פסולה היא מאכילת כלב ואין אדם מחשיב אותה למאכל אלא לניקוי בעלמא, אולם נהגו לקנות משחת שיניים עם הכשר וכן להחליף מברשת שיניים (למרות שאין חובה).

ו. **קמח לבן רגיל** - ספק חמץ כיוון שלוטטים אותו במים לפני הטחינה.

ז. **קמח מלא** - לרוב לא נלטט.

ח. **בורגול/קוואקר** - לרוב מורטבים בתהליך הייצור לכן ספק חמץ.

ט. **נייר אלומיניום** - ע"פ מדריך כשרות בד"צ העדה החרדית יש להקפיד על כשרות כל השנה מחשש מריחת שומן מן החי או קטניות.

י. **כוסות נייר** - לכתחילה צריך בהכשר לפסח.

יא. **כוסות פלסטיק** - אין צורך בהכשר לפסח.

יב. **נייר סופג** - אין צורך בהכשר לפסח.

יג. **נייר אפיה** - ע"פ מדריך כשרות בד"צ העדה החרדית יש להקפיד על כשרות כל השנה מחשש מריחת שומן מן החי או קטניות.

יד. **תבניות נייר/אלומיניום** - אין צורך בהכשר לפסח.

טו. **ככלל** - מוצרי מזון פתוחים שאינם חמץ בעין נמכרים במכירת חמץ ואין צורך לבערם.

הכשרת כלים

א. **כלל גדול** - הכשרתן כפי תשמישן

• **כלים שנשתמש בהם בצונן** - מדיחן.

• **כלים שנשתמש בהם בחמין** - מגעילן.

• **כלים שנשתמש בהם באור** - מלבנן.

ב. **ליבון חמור** - עד שיהיו ניצוצות ניתזים

מהן, בימינו המתכות צפופות ולא יוצאים ניצוצות לכן יש להגיע ל-371 מעלות לפחות וזהו ליבון חמור.

ג. **ליבון קל** - כשיניח קש או ניר על הכלי המלובן מיד נשרף.

ד. **הגעלה** - במים רותחים בכלי ראשון

שעל האש (מבעבעים), בסיום ההגעלה יש לשטוף במים צוננים.

ה. **עירווי מכלי ראשון** - לכלים שכך שימושם כגון צלחות, קערות, כוסות וכו'.

ו. **שטיפה והדחה בצונן** - לכלים שכך שימושם כגון כלי זכוכית, גביע קידוש, נטלה וכו'.

ז. **מנגל** - יש לקנות רשת חדשה, את המנגל עצמו יש למלא בגחלים ולהבעירם, את המסגרת יש לצפות בניר כסף.

ח. **תנור**

מזבחה לו שרהזא בן עולם הבא

ת פסח

מעשה בהלכה" ורב קהילות "וזרח השמש" ו"מתוק מדבש"

שבתוכו קערה עם חומר פוגם (כגון סבון כלים) למשך 10-15 דקות. עדיף לא להשתמש במיקרוגל בפסח.

יז. שולחנות - אם במשך השנה השתמש בהם עם מפה לא צריך הכשר, אם לא - ניקוי בחומר פוגם, עירוי מכלי ראשון. במידה ויש חשש שיהרס, יש לכסות במפה לכל ימי הפסח.

יח. שיש - ניקוי בחומר פוגם, עירוי מכלי ראשון. כששופך מים רותחים על השיש בכמה פעמים, יש לדאוג שהמקום ששופך עליו כעת יהא יבש, וזאת במטרה שלא יתקררו המים הרותחים ע"י המים שעל השיש, ולא תועיל ההגעלה.

יט. כיור - ניקוי בחומר פוגם, עירוי מכלי ראשון.

כ. כלי טפלון - אין להם תקנה.

כא. קולט אדים - ניקוי בחומר פוגם, כיסוי המסננים בניר כסף, אין להפעילו בפסח.

כב. מדיח כלים - ניקוי המסילות והרשת, הפעלה ללא כלים עם טבלית סבון על התכנית הארוכה ביותר.

כג. בקבוק תינוק - ניקוי בחומר פוגם, עירוי מכלי ראשון. רצוי להחליף את פיטמת הבקבוק (חשש סדקים וחריצים שהחמץ נתפס בהם).

כד. מפות ומגבות - כיבוס.

כה. מכונת קפה אספרסו - ניקוי עם חומר פוגם. לאשכנזים, דינם כחרס ואין להשתמש בהם בפסח.

כו. כלי זכוכית - לספרדים, שטיפה והדחה בחומר פוגם להשתמש בהם בפסח.

כז. טוסטר - אין לו תקנה.

כח. מטאטא - ראוי לקנות חדש.

• רגיל: ניקוי בחומר פוגם, המתנה 24 שעות, הפעלה על החום הגבוהה ביותר כשעה. כמו כן יש להתיז חומר פוגם בפתח אוורור הטורבו, לכסות את הפתח הנ"ל ולא להפעיל את תוכניות הטורבו במשך החג

• פירוליטי - הפעלה על תוכנית הניקוי העצמי הארוכה, לכסות את הפתח הנ"ל ולא להפעיל את תוכניות הטורבו במשך החג.

• תבניות התנור - אין להן הכשר (לא עמידות בליבון).

•רשת התנור - אם לא הניח עליה חמץ ישירות, יש לצפות בנייר כסף ולא להניח עליה מאכלים בצורה ישירה.

ט. חצובה שעל הגז - ניקוי בחומר פוגם, עירוי מכלי ראשון (יש עוטפים בניר כסף).
י. מבערים - ניקוי בחומר פוגם, עירוי מכלי ראשון.

יא. משטח הגז - ניקוי בחומר פוגם, עירוי מכלי ראשון, ציפוי בניר כסף.

יב. כיריים אינדוקציה - ניקוי בחומר פוגם.

יג. כיריים חשמליות - ניקוי בחומר פוגם.

יד. פלטה חשמלית - ניקוי בחומר פוגם, עירוי מכלי ראשון, ציפוי בניר כסף.

טו. מיחם:

• לא חימם על גביו חמץ במשך השנה - ניקוי בחומר פוגם.

• חימם על גביו חמץ במשך השנה - הגעלה למכסה המיחם, ניקוי המיחם בחומר פוגם.

טז. מיקרוגל - ניקוי בחומר פוגם, הפעלת המיקרוגל

פניני הבן איש חי

"אשה ריח ניחוח לה"

"נאמר בעולת בהמה 'אשה ריח ניחוח' ובעולת עוף 'אשה ריח ניחוח' ובמנחה 'אשה ריח ניחוח'. לומר לך, שאחד המרבה ואחד הממעיט, ובלבד שיכוון ליבו לשמים". (מנחות ק, א)

לפי פשוטו, המשנה באה ללמדנו שעיקר החשיבות של הקורבן אינה תלויה בעלות הכספית שלו אלא בכוונת הלב של המקריב, ולכן כל עוד שהאדם מכוון את לבו לשמים, הרי קרבנו עולה ריח ניחוח לה, בין אם תהא זו בהמה פטומה ובין אם היא תהיה מנחת עני המביא רק עשרון אחד של סולת.

אלא שכידוע בדברי תורה קיים

צדיקים במיתתם קדוים חיים

רבי אברהם יהושע העשיל בעל ה"אוהב ישראל" מאפטא זיע"א

עוד בילדותו היה לרבנו ידיעה עצומה בתורה אשר נקנו בלימוד ובהתמדה. הרבי מאפטא היה נצר למשפחות רבניות מפורסמות מצד שני הוריו, סבו היה רבי העשיל רבו של בעל הש"ך והוא היה מיוחס גם למהר"ם מלובלין ולמהר"ם מפדובא. אביו, הרב שמואל, שכיהן כראב"ד ניישטאט, היה מחשובי רבני פולין.

רבנו נשא לאשה את בתו של רבי יעקב מטורטשין. הוא למד אצל רבי אלימלך מליז'ענסק, ונודע כבקי גדול בתלמוד. החל את דרכו כרב העיירה קולבוסוב בפולין, אך סרב לשמש באדמורור"ת.

פעם עת ביקר רבו רבי אלימלך מליז'ענסק בקולבוסוב פנתה אליו הרבנית אשת רבי אברהם יהושע העשיל ותנתה לפניו את צערה מאחר ורבים מתושבי העיר ואף מחוצה לה מגישים פתקאות עם פדיונות לרבנו והוא מסרב לקחת ודוחה אותם בשתי ידיו, בקשה הרבנית מרבי אלימלך מליז'ענסק שינסה להשפיעה על בעלה לקחת פדיונות מאחר וביתם ריק מכל.

שלח רבי אלימלך לקרוא לרבנו ושאל אותו לסיבת הדבר, ענהו רבנו מדברי רבי עקיבא 'עשה שבתך חול ואל תצטרך לבריות.

אמר לו רבי אלימלך: 'לוי עלי ואני פורע' אתה כך פדיונות ואני פורע בכך שאגלה לך איך להיות אדמו"ר ופועל ישועות.

לאחר מכן בשנת תק"ס עבר רבנו לעיר אפטא שם החל רשמית את

כהונתו כאדמו"ר, הרבה חסידים היו לרבנו והערצתו אליו הלכה וגדלה. לאחר מכן הוזמן רבנו לכהן בעיר יאס. בשנת ה'תקע"ד בא רבנו אל הנחלה ומנוחה והחל לכהן כאדמו"ר בעיר החסידות מז'בוז שם הקים בית מדרש גדול העומד עד עצם היום הזה, ושם השתקע עד פטירתו. חיבר שני ספרים: "תורת אמת" ו"אוהב ישראל" שעל שמוכונה ה"אוהב ישראל". נפטר בה' ניסן תקפ"ה.

מצה שרויה בפסח

פעם, אחרי פסח, באו זוג אל ה'אוהב ישראל' מאפטא ואמרו שברצונם להתגרש. מדוע? הבעל חסיד ומקפיד על 'שרויה' (מצה שרויה במים). בפסח ואילו אשתו, שלא גדלה בבית חסיד, לא מסכימה לקבל על עצמה הידור זה. אמר הרבי מאפטא: אספר לכם מה שהיה אצלי בפסח השנה. הכנתי לעצמי מצות שמורות ומהודרות ליל הסדר, ובערב החג אשתי לקחה בטעות את המצות השמורות ונתנה אותם לאחד העניים שהיה זקוק למצות. כשהבינה אשתי מה קרה, נבהלה, ולכן לקחה מצות פשוטות והניחה אותן באותו מקום שהיו המצות השמורות. אמר הרבי מאפטא, חושבים אתם שלא הרגשתי בכך? הן ברוח הקדש ראיתי מה קרה, אך לא אמרתי דבר כדי שלא יהיה כעס בבית. וסיים הרבי: אם אני אכלתי השנה מצות פשוטות במקום מצות שמורות, בלי להקפיד, גם אתה יכול להסתדר עם אשתך שלא מקפידה על 'שרויה'.

יום שני ה' ניסן יום הילולתו זיע"א.

אור החיים על הפרשה

"ואם כל עדת ישראל ישגו... אשר לא תעשינה ואשמו"

בתורת כהנים דרשו, עדת זו סנהדרין, נאמר כאן עדה ונאמר להלן עדה, ודרשו עדה המיוחדת שבישראל שהיא של שבעים ואחת. ומדובר שההוראה היתה בבית דין בטעות, ואת המעשה עשו הקהל.

אור החיים הקדוש אומר בדרך רמז: שכאשר שוגים אנשי העדה וטועים מהדרך הישרה, גם הסנהדרין נפגעים שתורתם נעלמת מהם. זהו כעין עונש לסנהדרין על שלא השגיחו על עדת ה' לישר את החטאים שלהם, והחטא הזה הוליד חטא אחר.

אור החיים הקדוש מביא ראייה לזה מהגמרא כתובות (ס) שאבי הורה הוראה בלא נטילת רשות מרבו ושגג באותה

הוראה. והרגיש כי החטא שלו שלא נטל רשות מרבו גרם לו לשגות בהוראה, וכדאיתא בסנהדרין (ה).
הלקח המאלף, ההוראה בטעות של הסנהדרין הוא עונש לסנהדרין על שלא מיחו כאשר ראו שהעדה שוגה, ובגלל שלא מיחו שגו הסנהדרין ובגלל שיגגת הסנהדרין עשו ישראל מעשה של חטא, והקשר בין חלקי העם בולט, חטא הסנהדרין בגלל שלא השגיחו על העם, והחטא העם בגלל חטא הסנהדרין. מכאן לכל קהילה ולכל ציבור לדעת שיש קשר רוחני ביניהם ובין רבם, ואם הם חוטאים הם גורמים לרבם לחטוא, וגם אחריות גדולה לרב שאם הוא חוטא הוא גרם לקהל עדתו לחטוא, ואחד משפיע על זולתו.
(ישובים ותיוצים על אור החיים הקדוש)

לדפואה שלומה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שדה
מידה בת רחל

לברכה והצלחה

מזרים (מידוי)
בת רות

לברכה ושלום

נג'יה בת סרח
דוד (עמרם)
בר עיישה
ת.נ.צ.ב.ה

לברכה ושלום

ארלט חנה
בת פריחה
ינית בת רחל
ת.נ.צ.ב.ה

לברכה ושלום

לאה בת סוליקה
ז'ל הי"ד
מדי מזרים בת רחל
ת.נ.צ.ב.ה